

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/83/2024
Identifikačné číslo spisu:	5320200286
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Marián Šluk
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5320200286.2

UZNESENIE

R. súd I. republiky v dedičskej veci po poručiťke O. C., narodenej M. zomrelej M., naposledy bytom X., za účasti 1/ K. F., narodeného M. 2/ C. a 3/ J., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. CA-4D/16/2020, o dovolaní účastníčky 3/ proti uzneseniu Okresného súdu Žilina z 18. júla 2023, č. k. 4D/16/2020-93, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 18. júla 2023, č. k. 4D/16/2020-93 v zmysle § 386 ods. 1 písm. d) CSP odmietol odvolanie proti uzneseniu notára S. z 21. mája 2020, č. k. 4D/16/2020-33, ktorým v zmysle § 188 CMP zastavil konanie o dedičstve, vydal majetok nepatrnej hodnoty účastníkovi 1/, ktorý sa postaral o pohreb a rozhodol o trovách konania.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie (pozn. posudzujúc podanie podľa obsahu v zmysle § 124 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov, ďalej aj „CSP“) podala účastníčka 3/ vlastnoručne spísané dovolanie (č. l. 93 a nasl. súdneho spisu), doplnené na výzvu súdu o podanie s názvom „Vyjadrenie“ (č. l. 109 súdneho spisu).

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu; dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci, ktorá je upravená v zákone č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CMP“). Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, v zmysle ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 73 ods. 2 CMP, ak nejde o prípad podľa § 72 ods. 3, proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o odvolaní nie je odvolanie prípustné. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie o odvolaní nie je dovolanie prípustné.

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Ide o zákonnú podmienku, ktorá musí byť splnená bezvýnimочно, a ku ktorej súd výnimku nemôže udeliť. V zmysle § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona, zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec, alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. Z citovaných ustanovení vyplýva, že právna úprava civilného sporového konania stanovuje osobitnú podmienku dovolacieho konania a vyžaduje, aby bol dovolateľ (okrem prípadov, na ktoré sa vzťahuje § 429 ods. 2 CSP) zastúpený advokátom, a aby podané dovolanie bolo spísané advokátom.

8. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu väd dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne väd dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom (R 39/2019, IV. ÚS. 489/2018).

9. Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom (k tomu pozri R 39/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019 schválené občianskoprávnym kolégiom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 16. septembra 2020 na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky).

10. V danom prípade zo spisu vyplýva, že dovolateľka sama podala dovolanie, (ktoré nespísal advokát) a nepreukázala, že by mala právnické vzdelanie druhého stupňa, a že sa na ňu vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Okresný súd Žilina uznesením zo 14. februára 2024 č. k. CA-4D/16/2020-100 poučil dovolateľku o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania, o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) ako aj o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Dovolateľka v reakcii na výzvu uviedla, že na advokáta nemá peniaze. Dovolanie teda nebolo spísané advokátom do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania a dovolateľka nie je v dovolaní zastúpená kvalifikovaným zástupcom (§ 429 ods. 1 CSP).

11. Navyše v danom prípade v dedičskom konaní súd prvej inštancie uznesením rozhodol o odvolaní proti uzneseniu vydanému notárom ako súdnym komisárom, keďže nejde o prípad podľa § 72 ods. 3 CMP (a ani o odvolanie voči uzneseniu podľa § 72 ods. 1 CSP), nie je proti takému uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie a dovolanie prípustné (§ 73 ods. 2 CMP).

12. So zreteľom na uvedené najvyšší súd odmietol dovolanie účastníčky 3/ v zmysle ustanovenia § 447 písm. c) CSP ako neprípustné podľa ustanovenia § 73 ods. 2 druhej vety CMP a tiež podľa ustanovenia § 447 písm. e) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak neboli splnené podmienky podľa § 429 CSP. Vzhľadom na dôvod odmietnutia dovolania najvyšší súd nemal možnosť preskúmať jeho opodstatnenosť.

13. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.